

FØDT TIL AT BEGYNDE

EN KONFERENCE OM NYE BEGYNDELSER

KØBENHAVNS UNIVERSITET
DEN 11. – 12. SEPTEMBER 2025

ARRANGERET AF CENTER FOR KIRKEFORSKNING & DET TEOLOGISKE
FAKULTET, KU, SAMT FYENS STIFT, HELSINGØR STIFT, KØBENHAVNS STIFT,
ROSKILDE STIFT OG LOLLAND-FALSTERS STIFT

FØDT TIL AT BEGYNDE

En konference om nye begyndelser

Menneskets livsspand løbende mod døden ville uundgåeligt lægge alt menneskeligt i ruiner og ødelæggelse, hvis der ikke var en evne til at afbryde dette forløb og påbegynde noget nyt.

Ordene er sagt af den tysk-amerikanske tænker Hannah Arendt. Hun formulerede sine tanker om menneskets evne til at begynde i skyggen af 2. Verdenskrig. Fordi vi er født, er vi skabt til at begynde. Det er håbet, der sammen med troen karakteriserer den menneskelige eksistens. Det lyder også i evangeliets trøstende: Frygt ikke! For et barn er født os og Gud er med os med sin kraft og kreativitet til evig tid.

Det vidunderlige ved verden er, at den udvikler sig. De ord kommer fra den tidligere engelske ærkebiskop Rowan Williams i en kommentar til den apokalyptiske frygt for fremtiden, der griber nutidsmennesket i strømmen af dårlige nyheder om klima og krig og en verdensorden i forandring. Vi er skabt med virketrang og virkelyst på godt og ondt. Det har løst mange problemer, og samtidig skabt nye. Men vi er ikke dømt til en evig nedadgående spiral af ødelæggelse, krig, grådighed og fjendskab; At håbe og handle sig til forandring hører med til at være menneske. Og årets teologiske konference vil undersøge, hvordan NYE BEGYNDELSER bryder igennem i sociale fællesskaber og personlige skæbner, i tro og politisk engagement og i kunstneriske tilnærmelser.

Konferencen åbnes med *begyndelsen* ifølge Johannesprologen. Professor **Kasper Bro Larsen** tager os med ind i Johannesevangeliet set i lyset af græsk metafysik, jødisk visdomstænkning og kristen gnosis.

Vi skal også møde filosof **Robin May Schott**, som med udgangspunkt i Hannah Arendts begreb om natalitet diskuterer forsoning og dens grænser. Digter og handicapaktivist **Caspar Eric** spørger, hvorfor vi har nemmere ved at tale om dødshjælp end om livshjælp, når det kommer til mennesker med handicap?

Billedkunstner **Jeanette Ehlers**, kirkehistoriker **Bastian Felter Vaucanson** og kunstner **Veronica Hodges** mødes i en samtale om, hvordan man definerer "det nye" og om man overhovedet kan begynde forfra?

Forfatter **Søren R. Fauth** har erfaret alt det nye, der bliver os givet, når vi allermindst venter det, og pianisten **Julie Andkjær Olsen** vil med Bach, Brahms og Janáček tage os ind i musikkens verden med forspil, død og nyorientering.

Fredag skal vi møde **Marianne Lynge Krog**, der er præst for grønlandere i Danmark. Hun vil med udgangspunkt i den nye geopolitiske virkelighed tale om forandringer i forholdet mellem grønlandere og danskere. Endelig vil chefredaktør **Rune Lykkeberg** på baggrund af samtaler med intellektuelle rundt om i verden komme med vidnesbyrd om masser af håb og nye begyndelser derude.

Vel mødt til teologisk stiftskonference 2025!

PROGRAM

Torsdag d. 11. september

9.30 – 10.00	Morgenkaffe og morgensang omkring flygelet i Det Teologiske Fakultets kantine "Markedspladsen", Søndre Campus, Njalsgade 76, KBH S.
10.00 – 10.20	Velkomst ved stiftsrepræsentant Rikke Juul og leder af Center For Kirkeforskning Marlene Ringgaard Lorensen.
10.20 – 11.05	Begyndelsen ifølge Johannesprologen v. Kasper Bro Larsen, professor i Det Nye Testamente, Aarhus universitet.
11.15 – 12.00	Arendt: Forsoning og dens grænser v. Robin May Schott, filosof og seniorforsker på DIIS, Fred og Vold
12.00 – 12.30	Spørgsmål og debat
12.30 – 13.30	Frokost
13.30 – 14.30	Livet som crip v. Caspar Eric, digter og handicapaktivist
14.30 – 15.00	Kaffe
15.00 – 16.30	Intet nyt under solen. Hvem kan begynde på ny, når historien klistrer til os? Jeanette Ehlers, billedkunstner og ph.d-studerende, Veronica Hodges, kunstner, Bastian Felter Vaucansson, adjunkt i kirkehistorie
16.30 – 16.45	Pause
16.45 – 17.30	Nye begyndelser og evige gentagelser af mørke og lys v. Søren R. Fauth, forfatter, dr.phil
18.00 – 19.30	Middag
19.30 – 20.00	Afgang til Hans Tausens Kirke
20.00	Torsdag med vinger. Koncert m. Julie Andkjær Olsen i Hans Tausens kirke

Fredag d. 12. september

9.00 – 9.30	Morgenkaffe
9.30 – 10.30	Vedholdenhed, vilje og viden v. Marianne Lynge Krog, præst for grønlandere i Danmark
10.30 – 10.45	Kaffe
10.45 – 12.00	Håb og nye begyndelser v. Rune Lykkeberg, chefredaktør på Dagbladet Information, forfatter og debattør
12.00 – 12.30	Spørgsmål og afsluttende debat
12.30	Frokost og tak for denne gang

OPLÆG

Kasper Bro Larsen, professor i Det Nye Testamente, Aarhus Universitet

Begyndelsen ifølge Johannesprologen

Spørgsmålet om altings begyndelse og urgrund er et klassisk filosofisk spørgsmål. I Johannesevangeliet – det filosofiske evangelium – tages spørgsmålet op fra begyndelsen. Foredraget diskuterer Johannesprologens budskab i lyset af græsk metafysik, jødisk visdomstænkning og kristen gnosis.

Kasper Bro Larsen er professor i Det Nye Testamente på Aarhus Universitet. I foråret udgav han *Johannesevangeliet* i Eksistensens *Bibelen læst af*-serie.

Robin May Schott, filosof og seniorforsker på DIIS, Fred og Vold

Arendt: Forsoning og dens grænser

Efter folkedrab, masse mord og andre grusomheder har forskere, religiøse ledere, og civilsamfundet ofte peget på forsoning som respons på fortidens skader. Mens hævn risikerer at gentage vold og tilgivelse risikerer at overse behovet blandt ofre for anerkendelse af fortidens forbrydelser, har forsoning potentiale til både at anerkende fortidens skader og åbne vejen til fremtiden. Dermed, mener mange, at forsoning danner grundlag for nye begyndelser.

Hannah Arendt, hvis begreb, natalitet, understreger vigtigheden af begyndelser i menneskets handlinger, har også reflekteret over forsoning. I hendes optik kan forsoning bekræfter verdenen og skabe en ny form for solidaritet. Dog understreger hun samtidig i *Eichmann in Jerusalem*, at der er grænser for forsoning. Nogle gange er man nødt til at vælge ikke-forsoning.

Foredraget bringer Arendts tanker om forsoning og dens grænser i spil i debatten om forsoning efter konflikt.

Caspar Eric, digter og handicapaktivist

Livet som crip

Caspar Eric er højaktuel med sin nye digtsamling '*Crip*', der handler om at være en person med handicap. Caspars forfatterskab har hidtil kredset om dem som lever i skyggen af velfærdsstaten, og *Crip* er kulminationen på den del af Caspars forfatterskab, hvor han i en blanding af kolde facts og vrede politiske digte fx spørger, hvorfor vi har nemmere

ved at tale om dødshjælp end livshjælp, når det kommer til mennesker med handicap. Blandet med poesi og mærkelige betragtninger er dét omdrejningspunktet for hans foredrag.

Caspar Eric har tidligere bl.a. udgivet de prisbelønnede digtsamlinger: *7/11*, *Nike*, *Vi kan gøre meget* og *Nye Balancer*.

Foto: Fryd Frydendal

Jeannette Ehlers, billedkunstner og ph.d.-studerende

Foto: Roar Studio Milano

Veronica Hodges, kunstner

Foto: Skovdal Nordic

Bastian Felter Vaucanson, adjunkt i kirkehistorie

Intet nyt under solen. Hvem kan begynde på ny, når historien klistrer til os?

Dette oplæg søger at problematisere idéen om "nye begyndelser" gennem et kirkehistorisk og kunstnerisk blik. Hvor og hvornår begynder "det nye"? Hvem har retten til at definere det? Kan vi overhovedet begynde forfra, når historiens mørke kapitler kaster sin skygge ind i nutiden? Med udgangspunkt i henholdsvis vores kirkehistoriske og kunstneriske praksisser, lægger vi op til en åben samtale om, hvordan vi kan navigere mellem historiens klister og håbet om nye begyndelser – og om, hvordan vi sammen kan tage ansvar for både fortid og fremtid.

Søren R. Fauth, forfatter, dr.phil.

Nye begyndelser og evige gentagelser af mørke og lys

Noget må, som bekendt, gå under for at noget nyt kan opstå. Den østrigske forfatter Thomas Bernhard hævder et sted, at det ind mellem kan være nødvendigt at rive et bånd over med vold og magt for at noget nyt kan opstå. Sådan forestiller jeg mig, at alle skilsmisser må være, men det er sikkert min begrænsning, at jeg kun kan forestille mig skilsmissen som en akt, der involverer et (selv)overgreb.

I foredraget vil jeg med udgangspunkt i mit eget forfatterskab forsøge at sige noget væsentligt om menneskelivet, om kærligheden, om alle de tab, vi lider fra fødsel til død, og ja: om det nye, der bliver os givet, når vi allermindst venter det. Det spirende håb, de nye muligheder, midt i alle nedrivningerne, ødelæggelserne, tabene.

Foto: Lærke Posselt

KONCERT med **Julie Andkjær Olsen**

Torsdag med vinger

Med udgangspunkt i klavermusik af bl.a. Bach, Brahms og Janacek samt egne tekster vil pianist Julie Andkjær Olsen føre os ind i verden og ud af den igen, komplet med forspil, død og nyorientering. For er en slutning ikke en nødvendig forudsætning for en begyndelse? Og kan vi forestille os en helt uberørt, ny virkelighed eller må vi snarere stykke den sammen af musik, erfaring og tankestof fra den gamle verden? Kan vi lappe på det vi har, og hjælpes ad med at sy verden sammen igen? 'Torsdag med vinger' er en musikalsk meditation, der kredser om struktur, sammenbrud og nye muligheder.

Julie Andkjær Olsen er pianist, men arbejder også i andre kunstneriske genrer; dansen, ordet og billedet.

Marianne Lyng Krog, præst for grønlandere i Danmark

Vedholdenhed, vilje og viden

I samme takt som fortidens skeletter er faldet ud af skabene, er behovet for at blive set, anerkendt og respekteret vokset i tiltagende og påtrængende grad hos den grønlandske befolkning, i Grønland såvel som i Danmark.

For den danske befolkning, der lever i en anden og parallel virkelighed, blev det behov mødt forskelligt allerførst, lige fra overraskelse, skyldfølelse, til modvilje, og hos nogen manglende forståelse.

Men den nye geopolitiske virkelighed har sat skub i den højest påkrævede forandringsproces, som allerede har taget sin begyndelse da Grønlands regeringsleder, Jens-Frederik Nielsen, rejste til Danmark for at mødes med statsministeren og Folketingets formand og sidenhen besøgte Amalienborg hvor kong Frederik modtog ham. Hvorefter Jens-Frederik Nielsen rejste til Grønland sammen med kong Frederik i forbindelse med kongens vigtige og symboladede besøg.

Hvad skal der til fra dansk og grønlandsk side for at denne udvikling ikke stopper? Ikke kun fra officielt hold men også befolkningerne imellem...

Foto: Kasper Løftgaard

Rune Lykkeberg, chefredaktør på Dagbladet Information, forfatter og debattør.

Håb og nye begyndelser

Med en verden i voldsom forandring er vi nødt til at bevare håbet. Og der er håb. Masser af håb derude i verden, i de mange fællesskaber. Og mulighed for nye begyndelser i de forandringer som den vilde udvikling i verden, bringer os. Med udgangspunkt i de mange samtaler, Rune Lykkeberg gennem de sidste mange år hver uge har haft med intellektuelle fra hele verden, vil han tale om sammenbrud, opløsning, håb og nye begyndelser.

Foto: Jakob Dall

PRAKTISKE OPLYSNINGER

HVOR: Det Teologiske Fakultet, Njalsgade 67, 2300 København S. Metro: Islands Brygge St.

Find vej: [Se kort og vejvisning her.](#)

HVORNÅR: 11. – 12. september 2025

TILMELDING: Tilmeld dig her: [Stiftskonference2025/signup](https://stiftskonference2025/signup)

ARRANGØR: Center for Kirkeforskning, Det Teologiske Fakultet, KU, i samarbejde med Fyens Stift, Helsingør Stift, Københavns Stift, Roskilde Stift og Lolland-Falsters Stift.

Marlene Ringgaard
Lorensen, KU

Rikke Juul,
Københavns Stift

Mette Marie Trankjær,
Lolland-Falster Stift

Eva Holmegaard Larsen,
Helsingør Stift

Maria Harms,
Roskilde Stift

Torkil Jensen,
Fyens Stift

Hanne Uhre Hansen,
Fyens Stift